

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/37/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720200902
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3720200902.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti H. a to: W. a S., obe bytom u matky, deti rodičov: W., zastúpenej V. a W., o návrhu matky na zvýšenie výživného otca na maloleté deti, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 29. mája 2020, č.k. 4P/13/2020-14, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozhodnutím súd prvej inštancie výrokom I. vyhlásil, že nemá právomoc na prejednanie veci a konanie zastavil a výrokom II. o trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podaným návrhom, doručeným súdu dňa 01.04.2020, sa matka domáhala zvýšenia výživného na maloletú S. zo sumy 300,- eur na sumu 450,- eur mesačne a zvýšenia výživného na maloletého W. zo sumy 400,- eur mesačne na sumu 600,- eur mesačne. Dôvodila, že otec si vyživovaciu povinnosť plní tak, že matke posielal sumu 300,- eur na maloletého W. a sumu 200,- eur na maloletú S.. Keď matka žiadala, aby jej otec predložil doklad potvrdzujúci, že zvyšok súdom priznaného výživného vo výške 200,- eur ukladá pre deti, na túto žiadosť otec nereagoval. Matka tak nevie, či otec plní vyživovaciu povinnosť na maloleté deti v rozsahu stanovenom súdnym rozhodnutím. Ďalej matka uviedla, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene, a to jednak na strane oboch rodičov, ale aj na strane detí. Matka je od decembra 2019 bez pracovného pomeru a bez akéhokoľvek príjmu, keďže jej nebola predĺžená pracovná zmluva s I. B. Z.. Maloletá S. je neustále chorá, s čím má matka zvýšené výdavky. Matka mala záujem o predĺženie rodičovskej dovolenky, jej žiadosti však nebolo vyhovené. Maloletý W. od 01.09.2019 nastúpil do X. ročníka základnej školy v V. v L. kde sa matka s deťmi toho času zdržuje a kde jej toho času poskytujú pomoc jej rodičia a sestra. Otec maloleté deti vôbec nekontaktuje. Naposledy bola matka na Slovensku minulý rok, pričom so sebou vzala aj maloletého W.. Otec sa vtedy s maloletým W. stretol. Maloletú S. matka na Slovensko nevezala z dôvodu jej choroby. Podľa informácii matky otec maloletých pracuje v B.a a na dohodu pracuje v P. a R.. K výške príjmu otca sa matka nevedela vyjadriť.

Súd prvej inštancie teda posúdil, že predmetom konania je návrh matky na zmenu úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom. Vyživovacia povinnosť otca bola predmetom konaní vedených na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 4P/38/2017 a sp. zn. 7P/85/2017 v ktorej veci bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 02.05.2018, č. k. 4P/38/2017 - 92, ktorým bolo manželstvo otca a matky maloletých detí rozvedené, zároveň bola týmto rozsudkom schválená medzi rodičmi dohoda, podľa ktorej sa maloleté deti W. a S. zverili na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky

s tým, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok sú oprávnení obaja rodičia. Otec sa tohto dohodou zaviazal prispievať na výživu maloletého W. výživným vo výške 400,- eur mesačne s tým, že sumu 300,- eur bude poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého a sumu 100,- eur bude poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet mal. W., ktorý v jeho prospech zriadi otec a číslo účtu a názov peňažného ústavu, v ktorom je účet zriadený, oznámi matke najneskôr 5 dní pred splatnosťou prvej mesačnej splátky výživného určeného na tvorbu úspor. Ďalej sa otec touto dohodou zaviazal prispievať na výživu maloletej S. výživným vo výške 300,- eur mesačne s tým, že sumu 200,- eur bude poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej a sumu 100,- eur bude poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet mal. S., ktorý v jej prospech zriadi otec a číslo účtu a názov peňažného ústavu, v ktorom je účet zriadený oznámi matke najneskôr 5 dní pred splatnosťou prvej mesačnej splátky výživného určeného na tvorbu úspor. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.05.2018. Konanie vedené na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 7P/85/2017 sa viedlo na návrh matky na zverenie detí do jej starostlivosti a určenie výživného. V predmetnom konaní bola, aj vzhľadom na právoplatne skončenie konania vedeného pod sp. zn. 4P/38/2017, schválená rozsudkom zo dňa 12.02.2019, č. k. 7P/85/2017 - 97, dohoda medzi rodičmi, podľa ktorej sa otec zaviazal k povinnosti prispievať na výživu maloletých detí, a to W. sumou 250,- eur mesačne a S. sumou 200,- eur mesačne, obom pre obdobie od 22.04.2017 do 14.05.2018 (do právoplatnosti rozsudku vo veci 4P/38/2017 - pozn. súdu). Zameškané výživné na maloleté deti za obdobie od 22.04.2017 do 14.05.2018 v celkovej výške 4.435,43 eur sa otec zaviazal splácať v 500,- eurových mesačných splátkach, ktoré mal poukazovať k rukám matky spolu s bežným výživným do 15. dňa toho ktorého mesiaca pod následkom straty výhody splátok. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 04.03.2019. V tomto konaní ide o konanie s cudzím prvkom, ktorý predstavuje skutočnosť, že matka, ako aj obe maloleté deti, majú ruské štátne občianstvo a zároveň minimálne od mája 2017 žijú v L.i. Vzhľadom na cudzí prvok v konaní súd skúmal existenciu právomoci ako jednej z podmienok konania, ku ktorej existencii je súd povinný prihliadať kedykoľvek počas konania. Nedostatok právomoci je neodstrániteľnou vadou konania, ktorá vedie k zastaveniu konania podľa § 9 CSP. Sud pri skúmaní právomoci vychádzal aj zo skutočností známych mu z predchádzajúcich konaní vedených na tunajšom súde. Zo spisu pod sp. zn. 4P/38/2017 je súdu známe, že maloletí W. a S. sa narodili na Slovensku. Obe maloleté deti majú občianstvo L.. Z vyjadrenia matky na pojednávaní dňa 09.01.2019 v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 7P/85/2017 súd zistil, že do konca mesiaca január 2017 žila matka maloletých detí s ich otcom (vtedy manželom) a oboma maloletými deťmi v spoločnej domácnosti. Koncom mesiaca január 2017 odišla matka, podľa jej vyjadrenia vzhľadom na svoj zdravotný stav, do L. k svojim rodičom. Z L. sa matka vrátila začiatkom mesiaca marec 2017. Od 16.3.2017 bola matka hospitalizovaná na B., a to až do 20.4.2017, kedy sa z Veľkého Zálužia vrátila a ubytovala sa na ubytovni I.. S otcom maloletých detí už spolužitie neobnovili. Dňa 22.4.2017 otec maloleté deti odovzdal matke. Táto bola aj s maloletými deťmi jeden deň ubytovaná v charite v B. Z.. Dňa 23.4.2017 matka spolu s oboma maloletými deťmi odišla bývať do L., kde sa s nimi trvalo zdržiava. Dňa 8.1.2019 sa matka vrátila na Slovensko spolu s maloletým synom W. vybaviť niektoré záležitosti (účasť na pojednávaní dňa 09.01.2019 - pozn. súdu). Do L. sa matka mala vrátiť dňa 10.1.2019. Od jari roku 2018 býva matka s maloletými deťmi v meste V. v prenajatom X-izbovom byte. Maloletý W. od svojho príchodu do L. navštevoval materskú školu. Maloletá S. predškolské zariadenie v čase výpovede matky na pojednávaní dňa 09.01.2019 nenavštevovala. Vzhľadom na jej nízky vek, starostlivosť o ňu zabezpečovala doma matka. Vzhľadom na väzbu matky a maloletých detí na L., súd pri posúdení otázky právomoci postupoval podľa Zmluvy č. 95/1983 Zb. medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o právnej pomoci a právnych vzťahoch v občianskych, rodinných a trestných veciach (ďalej len ako Zmluva). Podľa tejto Zmluvy má právomoc konať vo veci právnych vzťahoch medzi rodičmi a deťmi súd toho štátu, na území ktorého dieťa trvale žije (viď článok 30 ods. 1, 3 Zmluvy). Pojem „trvale žije“ nie je predmetnou Zmluvou definovaný. Nie je definovaný ani slovenským právnym poriadkom. Napriek gramatickej podobnosti, nemožno tento pojem stotožniť s pojmom trvalý pobyt. V každom jednotlivom prípade je potrebné vykladať pojem trvale žije individuálne, po zohľadnení súhrnu osobitných skutkových okolností a s prihliadnutím na trvanie a pravidelnosť prítomnosti maloletých v dotknutom štáte, podmienky a dôvody tejto prítomnosti, štátnu príslušnosť, miesto a podmienky školskej alebo predškolskej dochádzky, jazykové znalosti, rodinné a sociálne väzby, ktoré dieťa udržiava v danom štáte, teda či sa v tom ktorom štáte nachádzalo centrum jeho rodinného a spoločenského života prípadne na umiestnenie jeho majetku. Pokiaľ ide o časový aspekt určenia miesta, kde maloletí trvale žijú, musí byť zrejmé, že ich prítomnosť nemá v tomto štáte len prechodný charakter a ich pobyt je pevne spätý s rodinným, spoločenským, sociálnym a kultúrnym prostredím daného štátu.

Súd vykladal pojem trvale žije aj za pomoci výkladu Súdneho dvora EÚ k pojmu obvyklý pobyt maloletého (napríklad rozhodnutia: C - 523/07 z 2. apríla 2009 („A“), C - 497/10 z 22. decembra 2010 /Mercredi/), nakoľko mal za to, že tieto pojmy (trvalo žije a obvyklý pobyt) majú rovnaký obsah. Po preskúmaní tvrdení matky z návrhu a súdu známych skutočností z minulých súdnych konaní súd dospel k záveru, že obaja maloletí nežijú trvale na území Slovenskej republiky ale v L.. Matka spolu s maloletými odišla zo Slovenska (podľa svojho vyjadrenia) dňa 23.04.2017. Aj keď sprvoti matka mala záujem vrátiť sa aj s deťmi na Slovensko a svoj pobyt v L. chápala len ako krátkodobý, je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že od tohto dátumu sa matka vrátila na Slovensko len raz. Jej príchod na Slovensko bol spôsobený nevyhnutnosťou jej účasti na pojednávaní vo veci vedenej pod sp. zn. 7P/85/2017. Na tomto pojednávaní matka sama uviedla, že je na Slovensku prvýkrát od jej odchodu do L.. Na Slovensko teda matka prišla po viac ako dvadsiatich mesiacoch. Rovnako sama vtedy uviedla, že sa deň nasledujúci po pojednávaní chystá vrátiť späť do L.. Jej pobyt na území Slovenska tak trval len dva dni. Od tohto momentu už matka na Slovensko neprišla. Matka bola síce až do 31.12.2019 zamestnankyňou I. B. Z., avšak v období posledných rokov bola na rodičovskej dovolenke. Z vyjadrení matky v predchádzajúcom konaní ako aj v návrhu vyplýva, že sa matka trvale zdržuje v meste V., kde žijú aj rodičia matky (starí rodičia maloletých). Maloletý W. v tomto meste navštevoval od ich príchodu v roku 2017 materskú školu. V súčasnosti je žiakom prvého ročníka základnej školy v tomto meste. Maloletá S. bola s matkou v domácej starostlivosti. V L.i je preto v súčasnosti centrum rodinného a spoločenského života oboch maloletých, u ktorých sa adekvátne k ich veku rozvíja úzka a stabilná väzba s touto krajinou. Obaja maloletí už väčšiu časť svojho života prežili v L.i, pričom maloletý W. navštívil Slovensko od roku 2017 len raz na dva dni a maloletá S. od roku 2017 Slovensko nenavštívila. Pobyt maloletých v L. tak nemá len prechodný charakter a je pevne spätý s rodinným (matka, starí rodičia), spoločenským, sociálnym (školské zariadenie maloletého W.) a kultúrnym prostredím (ovládanie ruského jazyka maloletými a vplyv starých rodičov). Dôvody prítomnosti maloletých v L. sa časom zmenili z prechodných na trvalé, čo bolo spôsobené stratou akýchkoľvek dôvodov matky na trvalý návrat na Slovensko (skončenie pracovného pomeru matky na Slovensku). Na základe uvedeného tak súd ustálil, že maloletí trvalo žijú (spolu s matkou) v L., pričom nie je predpoklad zmeny tohto stavu. Pretože podľa článku 30 ods. 1 a 3 Zmluvy ma právomoc súd zmluvnej strany, na území ktorej dieťa trvale žije a maloletý W. a maloletá S. trvale žijú v L.i, súd konanie pre neodstrániteľnú prekážku konania - absenciu právomoci zastavil. Pokiaľ matka žiadala úpravu vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, je potrebné, aby podala návrh na príslušný súd v L.i. Záverom súd dodal, že v danej veci nebolo možné aplikovať Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa zo dňa 19. októbra 1996 (č. 344/2002 Z. z.), ktorý má vo všeobecnosti prednosť pred dvojstrannou zmluvou, nakoľko sa tento nevzťahuje na vyživovaciu povinnosť (článok 4 písm. e/ dohovoru). Použiť nebolo možné ani iné dohovory Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného (Dohovor o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom zo dňa 15. apríla 1958 /č. 14/1974 Zb./, Dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti zo dňa 2. októbra 1973 /č. 132/1976 Zb./ a Dohovor o medzinárodnom vymáhaní výživného na deti a iných členov rodiny zo dňa 23. novembra 2007, nakoľko predmetom žiadneho z týchto dohovorov nie je určenie, zmena alebo zrušenie výživného. Vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1 CMP, § 9 CSP, § 161 ods. 1, 2 CSP, článku 30 ods. 1, 3 Zmluvy č. 95/83 Zb.. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla matka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zrušenie, namietajúc nesprávne právne posúdenie ako dôvod na odvolanie uvedený v § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, tiež § 365 ods. 2 CSP, naplnenie ktorých dôvodov vzhľadala v tom, že maloleté deti spoločne s matkou majú obvyklý pobyt v meste B. Z., kde sú prihlásení k trvalému pobytu, matka pre správanie sa otca detí a z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky odišla na návštevu k svojim rodičom, kde sa doposiaľ s deťmi zdržuje (mesto V. v L.), ktoré nie je jej obvyklým bydliskom, k dohode o pobyte detí medzi rodičmi nedošlo, pričom vo veci určenia výživného do rozvodu ako aj po rozvode konal a rozhodoval Okresný súd považská Bystrica, z ktorého dôvodu má za to, že tento súd je aj ďalej vo veci príslušným konať. Pokiaľ sa súd v rozhodnutí odvoláva na dohovory, podľa jej názoru je tu potrebné postupovať podľa CMP, tak ako aj v prípade doterajších konaní o určenie výživného. Matka návrh na zvýšenie výživného v L.i podala, no súd toto konanie odmietol s tým, že miestne príslušným súdom je súd v Slovenskej republike.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom odvolania a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP), prihliadnu

i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že toto je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť, pričom podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v plnom rozsahu, teda so všetkými závermi, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že právne závery o nedostatku svojej právomoci na prejednanie tejto veci založil súd prvej inštancie na konkrétnych ustanoveniach právnych predpisov a skutkovo dovodil z konkrétnych zistení.

5. S prihliadnutím na obsah odvolania, odvolací súd uvádza:

6. Vychádzajúc z obsahu spisového materiálu, predmetom konania v danej veci je návrh matky na zmenu úpravy vyživovacej povinnosti otca k obojm maloletým deťom, o ktorej naposledy rozhodoval Okresný súd Považská Bystrica v konaniach vedených pod sp. zn. 4P/38/2017 a sp. zn. 7P/85/2017, vychádzajúc z ktorých rozhodnutí, bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, deti boli zverené do výlučnej osobnej starostlivosti matky a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť. Úradnou činnosťou súdu bolo zistené, že tak matka, ako aj maloleté deti majú občianstvo L. a samotná matka nespochybňuje, že minimálne od mája 2017 žijú v L., a to v meste V., v prenajatom X-izbovom byte, kde maloletý W. od svojho príchodu do L. navštevoval materskú školu, aktuálne už základnú školu, maloletá S. bola v domácej starostlivosti matky. V meste V.ijú aj starí rodičia detí. Od doby odchodu zo Slovenska sa matka vrátila na Slovensko len raz (z dôvodu nevyhnutnej účasti na pojednávaní vo veci vedenej pod sp. zn. 7P/83/2017), kde priamo ona sama verbalizovala, že je na Slovensku prvýkrát od jej odchodu do L. a tiež, že sa deň nasledujúci po pojednávaní opätovne tam hodlá vrátiť, a tak jej pobyt na území Slovenska trval len 2 dni, kedy spolu s ňou navštívil Slovensko tiež maloletý W., maloletá S. však od roku 2017 na Slovensku nebola. Predchádzajúci pracovný pomer matky na Slovensku skončil.

7. Vychádzajúc z vyššie uvedeného tak nemožno pochybovať, že v posudzovanej veci, ako správne posúdil tiež súd prvej inštancie, ide o konanie s cudzím prvkom, ktorý má pôvod v zistení, že matka ako aj obe maloleté deti majú ruské štátne občianstvo a zároveň minimálne od mája 2017 žijú v L.. Bolo teda nesporne povinnosťou súdu prvej inštancie za týchto okolností skúmať existenciu právomoci na jeho strane ako jednej z podmienok konania, na ktorú má povinnosť kedykoľvek počas konania prihliadať, keďže jej nedostatok vedie k zastaveniu konania podľa § 9 CSP pre neodstrániteľnú vadu konania (§ 2 ods. 1, 2 CMP, § 9, § 161 ods. 1, 2 CSP) a to vo svetle správne identifikovanej medzinárodnej zmluvy, keďže na rozdiel od diferentných rozhodujúcich okolností, ktoré tu boli v čase konania a rozhodovania v predchádzajúcich veciach, nebolo možné vychádzať z vnútroštátneho predpisu (CMP), ako sa matka nedôvodne domáhala.

8. Podľa článku 30 ods. 1, 3 Zmluvy č. 95/1983 Zb. medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o právnej pomoci a právnych vzťahoch v občianskych, rodinných a trestných veciach, (1) Právne vzťahy medzi rodičmi a deťmi sa spravujú právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej dieťa trvale žije. (3) Na rozhodovanie o právnych vzťahoch medzi rodičmi a deťmi je daná právomoc súdov zmluvnej strany, ktorej právny poriadok sa použil podľa odsekov 1 a 2.

9. Matka prostredníctvom svojej ťažiskovej odvolacej námietky spochybňuje správnosť interpretácie pojmu „trvalý - obvyklý pobyt maloletého dieťaťa“ v aplikácii na existujúce skutočnosti a vo svetle neho teda aj ich nesprávne vyhodnotenie vo vzťahu ku konštatovanému nedostatku právomoci súdu na prejednanie tejto veci.

10. Ako správne uviedol tiež súd prvej inštancie, tak pojem „trvalý pobyt“ napriek jeho formálne gramatickej odlišnosti od pojmu „obvyklý pobyt“ má za účel identické zistenie a to, kde sa reálne fyzicky dieťa zdržuje, a je začlenené do sociálneho a rodinného prostredia, teda nejde o zistenie formálneho evidenčného údaju o jeho pobyte. Pravdou je, že pre potreby konaní týkajúcich sa maloletých detí, nie sú tieto pojmy definované slovenským právnym poriadkom, ani vyššie citovanou zmluvou a tiež ani v iných medzinárodných zmluvách, čo často vyvoláva výkladové problémy napriek tomu, že sa pojem „obvyklý pobyt“, ktorý je takto možné jeho podstatou a zmyslom identifikovať s pojmom trvalý pobyt (nie však v evidenčnom slova zmysle) v medzinárodnom práve súkromnom používa približne od roku 1980. Z judikatúry Súdneho dvora je potrebné poukázať v súvislosti s interpretáciou pojmu obvyklý pobyt dieťaťa na dve relevantné rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, ktoré tento pojem bližšie

analyzujú, a to C-523/07 z 2. apríla 2009 („A“) a C-497/10 z 22. decembra 2010 („Mercredi“), na ktoré dôvodne poukazuje tiež súd prvej inštancie, vychádzajúc z ktorých obvyklý pobyt dieťaťa musí byť určený na základe súhrnu osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu, pričom okrem fyzickej prítomnosti dieťaťa v danom štáte musia byť zohľadnené tiež ďalšie faktory, z ktorých je možné vyodiť, že táto jeho prítomnosť nemá dočasný alebo príležitostný charakter a pobyt dieťaťa odzrkadľuje istú mieru začlenenia do sociálneho a rodinného prostredia a do úvahy treba vziať najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu, štátnu príslušnosť, presťahovanie rodiny do tohto štátu, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti a rodinné a sociálne väzby dieťaťa v danom štáte. Do úvahy je potrebné zobrať tiež vek dieťaťa s poukazom na rozdielnosť faktorov, ktoré je potrebné zohľadniť. V prípade dojčťa a na strane druhej v prípade dieťaťa v školskom veku, či staršieho do úvahy je potrebné vziať integráciu rodiča do jeho sociálneho a rodinného prostredia, zohľadniť faktory, ktoré boli dôvodmi presťahovania rodiča, jazykové znalosti, geografický a rodinný pôvod rodiča. Minimálna dĺžka pobytu žiadnym predpisom pre potreby posúdenia obvyklého pobytu dieťaťa nie je upravená, dĺžka trvania pobytu môže slúžiť len ako indícia pri posudzovaní stability pobytu, v súhrne je teda zrejmé, že posúdenie tejto otázky je potrebné vykonať vo svetle všetkých osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu.

11. A práve vo svetle vyššie uvedených teoretických východísk tiež otázku trvalého (obvyklého) pobytu maloletých detí posudzoval za správnej aplikácie Zmluvy č. 95/1983 Zb. (článok 30 ods. 1, 3 Zmluvy), tiež súd prvej inštancie v danej veci a správne ustálil, že za centrum rodinného a spoločenského života oboch maloletých detí vzhľadom na okolnosti, je potrebné v súčasnosti považovať L., kde sa adekvátne k ich veku od doby príchodu do tejto krajiny, teda od mája 2017, odkedy tam s matkou žijú, rozvíja úzka a stabilná väzba s touto krajinou, v ktorej žijú aj ich starí rodičia a ďalší rodinní príslušníci, s ktorými ich život je previazaný. Maloletý W. tam navštevoval predškolské zariadenie, aktuálne tam navštevuje už základnú školu, maloletá S. od roku 2017 Slovensko nenavštívila. Maloletý W. tu bol so svojou matkou len na nevyhnutnú dobu, keď sa matka potrebovala zúčastniť pojednávania, takže na danú problematiku vo svetle týchto okolností nemožno nahliadať inak, ako že pôvodné prechodné dôvody prítomnosti maloletých detí v L. (matkou tvrdená krátkodobá návšteva príbuzných), ktoré tu boli prítomné v čase, keď súd prvotne o vyživovacej povinnosti otca v prospech maloletých detí v predchádzajúcich konaniach rozhodoval, a kedy matka zjavne z dôvodu nepriaznivých vzťahov s otcom a tiež z dôvodu návštevy matky, mohla pôvodne mať úmysel v L. i zotrvať len určitý, krátky čas, sa plynutím času a začlenením tak jej, ako aj maloletých detí do života v L. vo všetkých oblastiach ich života zjavne zmenili z prechodných na trvalé. Samotná matka neprodukuje žiaden udržateľný dôvod, z ktorého by bolo možné vierohodne vychádzať v prospech ňou požadovaného záveru o jej terajšom, podľa jej tvrdení len prechodnom pobyte s deťmi v L.. Súd prvej inštancie vzhľadom na okolnosti správne ustálil, že maloletí, ktorí spolu s matkou žijú v L. už dlhodobo, prakticky 3 roky, majú v meste V. svoj obvyklý pobyt, pričom žiadne indície nenasvedčujú v prospech záveru, že by išlo o pobyt prechodného charakteru s predpokladom aktuálnej zmeny tohto stavu, z ktorého dôvodu vo svetle článku 30 ods. 1 a 3 Zmluvy má právomoc na prejednanie tejto veci súd, na území ktorého deti trvalo žijú, teda v konkrétnostiach posudzovanej veci súd v L. i, z ktorého dôvodu nebolo možné postupovať inak, ako pre existenciu neodstrániteľnej prekážky konania v podobe absencie právomoci na prejednanie veci toto zastaviť.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazaním pohľadávky, príkazaním pohľadávky z účtu v banke, príkazaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloleťému, možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok) a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.